

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Brevis Institvtio De Salvtari Poenitentia Peccatoris

Viexmont, Claude de

Coloniae Agr., 1725

VD18 1361598X

Cap. III. Quòd non licet percusso repercutere percussorem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50113)

Si omnis, qui fratri suo irascitur, reus erit iudicio: quantò magis iudicio reus eris, qui odium intestinum contra eum nutris? Si irasci fratri suo non est fas, aut dicere racha, aut fatue, multò minus inimicitias in animo retinere contra eum, & indignationem conuertere in odium.

aliaque peccata pullulant.
Matth. 5.

Itaque, frater charissime, sol non occidat super iracundiam tuam, sed ne de festuca trabem facias, animamque tuam homicidam: quam celerrimè poteris, fratri tuo reconciliare, ipsique iniuriam tuam dimitte: quinimò pro inimico, qui persequitur & calumniatur te, orandum tibi est, vt eius à Domino obtineatur conuersio, aut in te diuinæ bonitatis inueniatur imitatio: & cuius execraris iniquitatem, optare debes salutem, vt sis filius patris tui, qui in cælis est.

Eph. 4.

Orandum pro inimicis.

QVOD NON LICET PERCVSSO REPERCVTERE PERCVSSOREM.

CAP. III.

AT dixeris, læsit me, idque grauissimè, non ego illum: homo est nequam, & indignus cui ignoscatur: malletm mori, quam illatam mihi ab ipso iniuriam non vlcisci: respondebo stulto iuxta suam stultitiam. R. Imprimis, frater charissime, quid tibi proderit, si percussorem repercuties? numquid propterea restituetur, quod in te læsum est? si alterius oculum eruis, tuum non recuperasti, sed cum membro

Prouerb. 26.
Repercutere nocet percipientem.

bro etiam patientiam perdidisti, & plus tibi secundum animam, quam ei secundum corpus nocuisti. Diabolus vulnera procurat corporum, propter vulnera animarum: non reperiens ab homine quidem victus videris, sed diabolum vicisti, & membrum quidem amisisti corporis, sed patientiae meritum acquisiisti. Si inimico peperceris, plus tibi quam ipsi pepercisti: non tam tuum damnum, quam patientiae considera lucrum. Sin repercusseris, & damnum corporis passus es & salutis: nec tantum laederis, dum ab inimico percuteris, quam dum reperiendo a patientia excidis. Dum foris inuictus esse cupis, intus grauius vulneraris: dum foris defendis parua, intus amittis maxima: tunc maxime vinceris dum committere non vis, vt vincaris, quia irae succumbis affectibus, & dominari nequis tuis passionibus.

Christus
non reper-
cussit.

Exod. 21.

Matth. 5.

At dixeris, dignus ille est, qui reperiatur. R. Esto ita, frater charissime, sed tu dignus non es, qui reperiatur, quia illius es discipulus, qui non reperiatur percutiebatur percutissus. Qui etiam veterem illam legem abrogans, animam pro anima, oculum pro oculo, dentem pro dente, manum pro manu, pedem pro pede, adustionem pro adustione, vulnus pro vulnere, liuorem pro liuore; mox subiunxit: Ego autem dico vobis, non resistere malo: sed si quis te percusserit in dexteram maxillam tuam, praebe illi & alteram. Quam legem ipsemet obseruans, pro omnium

tibi omnium salute paratus fuit non solum in alteram maxillam cædi, sed etiam in toto corpore crucifigi, vt suo prouocatus exemplo percutienti potius alteram maxillam exhiberes, quàm percussus repercuteres: imitatores enim sui magistri esse debent discipuli, & tu repercutere vis percussorem, cui potius alteram iuberis exhibere maxillam?

An forsan tibi videtur, quòd si repercuteris eum, compescuisti eum, ne te percutiat amplius? Imò magis excitasti eum, vt adhuc percutiat: nam iracundia per iracundiam non compescitur, sed amplius irritatur: accepta iniuria per vindictam non tollitur, sed propagatur. Quis enim tandem mutuarum iniuriarum finis erit, si suam quisque iniuriam pergat vindicare? crescunt vtrinq; inimicitia, inualefcunt odia, & incrudescit dolor. Quòd si tibi iniuriam intulit, ad superiorem recurrito, iure cum eo agito: legitimam non habes potestatem sic in eum animaduertendi.

Repercutere excitat ad vindictam.

Si iuste percussit te: non ipsi, sed tuæ irascere iniquitati: quia non tuam personam, sed tuam persecutus est culpam. Propter peccata tua id tibi contigit, pro correctione tua id tibi euénit; peccasti, nec tamen condignam peccatis mercedem recepisti: minùs læsus es quàm merebaris, & pro crimine minor fuit retributio vltionis: secundùm meritum tuorum peccatorum dispar tibi est causa pœnarum: non fuerunt tibi tanta supplicia, quanta tua extiterunt peccata. Peccantem

Punire iuste.

tem voluit reprimere, tuum erat disciplinam gratanter acceptare, & hanc pœnam in satisfactionis peccati tui partem deputare. Iam peccaueras, dum peccati pœnam tibi intulit, & denuo peccasti, dum ex illata pœna patientiam tibi abstulit. Ipsi igitur ignosce, tibi soli ne ignoueris: te enim non persequeretur, nisi à Domino permetteretur: vel propter aliquid in te puniendum, aut maius gaudium inde percipiendum: vt per ipsum aut malus corrigaris, aut bonus exercearis. Si puer discretionem haberet, matris virgam odio non haberet, quam in manu suâ pro bono suo mater tenet.

Punitus iniuste.

Quòd si inimicus te iniuste offendit, aut quia innocentem, aut quia tui non habet potestatem, aut alia quam de causa: forsitan multò grauius aliàs eum offendisti, nec tamen summo iure in te ultus est, sed illatam sibi iniuriam patientius tolerauit, alter alterius debet onera portare, & aliorum infirma tolerare. Semel quidem te offendit, sed quoties à te aliàs offensus est? ipsi parce, sicut & tibi pepercit, vt tuo prouocatus exemplo delinquenti tibi aliàs parcat ipse. Aut forsitan aliquando tibi non parum profuit: ingrati certè est animi, tot tantorumque eius erga te beneficiorum obliuisci, & vnus iniuriolæ reminisci.

Sed concedamus tibi, quòd nunquam eum offenderis, & quòd ab eo nihil vnquam beneficii acceperis: indignum certè est, vt alienam vlciscaris improbitatem, te fieri improbiorem: & vt alienam punias iniustitiam, te nouam ad-

mit-

mittere iniquitatem. In te quidem peccavit, sed talia sunt quæ à Deo tibi poscis remitti, & multò maiora: quantò maiorem tibi intulit offensam, tantò maiorem tibi attulit occasionem, non solùm peccatorum tuorum remissionis, sed etiam magnæ apud Deum consequendæ mercedis. Quòd si omnes essent perfecti, quid tunc haberes ab aliis pro Deo perpeti? Si volueris, nullus tibi oberit, sed & inimicus tuus maximè tibi proderit, si modò iniuriam tuam in eum ultus non fueris. Primò peccatorum tuorum remissionem hinc assequeris, magnam apud Deum mercedem, mansuetudinem, iræ & tristitiæ immunitatem, denique Dei & hominum amorem, idque adeo, vt capitales tuos inimicos tibi facturus sis peculiare amicos. Sæpe inimicus tibi plus prodest, quàm tuus amicus: ille enim dum peccatorum tuorum te arguit, ad ea fugienda te compellit: patientiæ tibi ministrat materiam, humiliter de te sentiendi occasionem. Hic verò dum per adulationem in te etiam criminosa laudat, ad eadem iteranda te stimulat: & dum te ab eo laudari audis, vanæ gloriæ tibi fit occasio vel erroris.

At indignus est (inquis) inimicus meus, cui ignoscatur. R. Itane, frater charissime, tu indignus eras, cui toties tot tantasque suas abs te iniurias ignosceret Deus? Quid eras, dum pretiosam animam suam pro te poneret? nonne inimicus? Quid de ipso merueras, vt tibi ignosceret? Creator creaturæ suæ ignoscit, & tu peccator non ignosces peccatori? Si quoties
Deum

Inimici
profunt iu-
stis.

Sæpe ini-
micus plus
prodest,
quàm ami-
cus.

Indigni su-
mus quibus
ignoscat
Deus,

Deum offendisti, in te vltus esset, si multorum magnorumque debitorum tuorum partem aliquam abs te exegisset: iam à multis annis periisses, & in inferno arderes. Qua benignitate Dominus Deus te quotidie tolerat vetera peccata iterantem? qua misericordia etiam grauissimè offensus ad se recipit reuertentem? qua liberalitate etiam peccatis tuis offensus sua abs te non subtrahit beneficia? Serue nequam, omne debitum dimisit tibi Dominus, quoniam rogasti eum: nonne ergo oportet etiam temiseri conserui tui, sicut & Dominus Deus tuus misertus est tui? Si igitur indignus est inimicus tuus, cui ignoscas, & beneficium pro maleficio rependas: saltem dignus est ipse Christus, pro quo id facias: apud quem meruisti, vt sic puniaris, tametsi apud inimicum tuum non meruisti, vt ab eo affligaris. Flagellantur enim boni ab omnium iudice Deo, malorum hominum ministerio: quibus velut tortoribus ad iustitiam suam prosequendam vtitur contra reos suos. Et sicut pater post filii castigationem virgas in ignem proiicit, sic & Deus noster omnium pater malos, quibus in hoc sæculo vtitur ad filiorum castigationem, castigatis filiis detrudet in gehennam, & filiis suis pro persecutione retribuet vltionem: quod se facturum promisit, Mihi (inquiens) vindictam, & ego retribuam.

Nonne inimico tuo condignam retribuit vltionem, dum ei pro hac tua iniuria suam subtrahit gratiam? dum iram suam super eum immisit, aternisque suppliciis eum adiudicauit?

que

Matth. 18.

Iusti per
iniustos à
Deo flagel-
lantur.

Rom. 12.

Iniquus
iniquitate
sua satis pu-
nitus;

quæ ipsi meritò infligeret, si impœnitens ex hac vita decederet: non tam igitur ei est irascendum, quàm eius est miserendum. *Notandum;* Quantumcunque inimicus tuus in te sæuiat: melior est iusta tua tristitia iniuriam ferentis, quàm ipsius iniusta lætitia eam inferentis. Quòd si per Dei gratiam eum illatæ tibi iniuriæ pœnituerit: aut si quando (vt certè necesse est) eum contingat pœnitere: & ex his malis, in quibus pro te positus est, emergere, o quam dolorosa contritione, quam verecunda confessione, & quam laboriosa satisfactione ei opus est? hæc pœna vel ipsum districtissimum placat iudicem, quamlibet grauitè offensum, & te non placat vilem vermiculum? quod vltionum Dominus districtissimè vindicauit, crudelitas tua adhuc ferire proponit? Non est seruus supra Dominum, nec discipulus supra magistrum, nec homo supra Deum: conseruum, condiscipulum, & fratrem tuum in iustitia sua corripuit Dominus; & tu qui in eadem damnatione es, murmuras, eiusque sententiæ non acquiescis, sed tibi in tua causâ iudicium adhuc restare credis?

Forſitan illum iam pœnituit, & pœnitenti Dominus pepercit: & ei parere non vis? *Iusto homini inimicus.* quem Dominus absoluit, adhuc persequeris? & debitum, quod Dominus remisit, adhuc exigis? Fratri tuo pœnitenti Deus factus est amicus, & tu ei adhuc es inimicus? tu ei vis nocere, & Deus vult ei bene esse? Dei videris inimicus, qui eius operibus es contrarius. Quid irascendum

cundus iste & vindictæ appetens animus tuus tibi prodesset, si hodie, vt fieri potest, te mori contingeret? nunquid in inferno sepultus superstiti inimico tuo noceres, & iniuriam tuam vindicares? imò de te vltus esset grauissimè, quòd sui odium æternis pœnis in te esset vindicatum: quòd interim dum in tormentis esses, hic potiretur Dei gratia, in caelo etiam potiturus eius gloria.

Qui patitur
vincit.

Nota,

Itaque, frater charissime, vt inimicum tuum verè diligas, læsus ne lædas, & contumeliis vicem ne reddas. Eum qui te offendit, ne oderis, & tibi detrahenti ne detraxeris. Gloriosius tibi est iniuriam patièdo vincere, quàm vlciscendo eam superare. Iniuriam igitur, siue iustè, siue acceptam iniustè, fer patienter: memor quòd pro peccatis tuis plura & grauiora merueris.

QVOD EXEMPLO CHRISTI
DV RV M ESSE NON DEBEAT,
PROXIMO PARCERE, QVO-
TIES PECCAT.

CAP. IV.

AT dixeris, Non semel quidem me offendit, nisi aliàs me sæpius offendisset, nunc parcerem: nunc adhuc me odit & persequitur. Quis quotidie, talia posset perpeti? R. Quoties frater charissime, in te peccauerit frater tuus, vt ei toties dimittas, præcipit Dominus: Ad quem Petrus accedens dixit, Domine, quoties peccabit in me frater meus, & dimittis?

Matth. x8.